

OCTUBRE 2022

L'ÀMBIT DE RECERQUES DEL BERGUEDÀ, a proposta de l'Associació d'Amics de les Colònies del Llobregat, ha col·laborat, juntament amb les associacions de Veïns de Cal Pons, Cal Prat i ACEC Cal Rosal en l'organització de les **visites guiades a la Torre de l'Amo de la Colònia Pons, a la Colònia Prat i a Cal Rosal**, que han tingut lloc durant els caps de setmana del mes d'octubre dins el cicle anual Jornada Colònies Industrials. FOTO: AMICS DE LES COLÒNIES DEL LLOBREGAT / RAMON VILADOMAT

Com cada any, i en fa dinou, membres de l'ÀRB han participat en les **19 Trobades Culturals Pirinenques**, que van tenir lloc a Matamala, al Capcir, el 22 d'octubre. Destacar la gran participació de ponents i la presentació del llibre que recull les ponències de la divuitena trobada que el 2021 va tenir lloc a Montanui (Ribagorça). FOTO: RSR

Presentació del número especial de la revista L'Erol: revista cultural del Berguedà, dedicat al martyrium de Sant Eudald de Sorba.

Diumenge, dia 30 d'octubre de 2022,
a les **12:00 hores**, a la sala Tomàs Raguer
del **Museu Etnogràfic de Ripoll**
(Plaça de L'abat Oliba, 2, Ripoll).

A càrrec de Rosa Serra, presidenta de l'Àmbit de Recerques del Berguedà.

Amb l'article d'Antoni Llagostera, "Ripoll i Sant Eudald, una història mil·lenària".

L'aportació ripollesa inclou el text d'Antonio Vicente Domènec (1553-1607), a l'obra *Historia general de los santos y varones ilustres en santidad del Principado de Cataluña* (Barcelona, MDCII [1602]), amb la versió ripollesa de la vida de Sant Eudald.

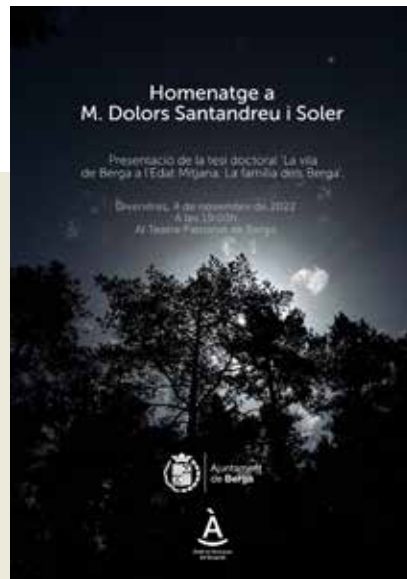
Convidats pel Centre d'Estudis Ripollesos i pel Museu Etnogràfic de Ripoll, el passat 30 d'octubre vam presentar a la sala d'actes del museu, **L'EROL 152 dedicat a Sorba** acompanyats per Antoni Llagostera, historiador i periodista, autor d'un dels articles del dossier. Sorba, i per tant Montmajor, i Ripoll comparteixen la devoció per Sant Eudald, una devoció que en el cas de Ripoll va acompanyada d'una rica tradició de cultura popular i religiosa.

Encara es pot visitar, al Convent de Sant Francesc de Berga, la magnífica exposició dedicada a Josep Maria de Martín i Gassó (1920-2005) que amb el títol **“Josep Maria de Martín. Passió intel·lectual”**, mostra les seves facetes de pintor, caricaturista i poeta, d'un creador singular,

apassionat de la modernitat, i artista exigent. L'exposició, comissariada per Salvador Vinyes i Jaume Capdevila "KAP", que el van tractar amb assiduitat, es va presentar amb el seu catàleg, editat per l'Àmbit de Recerques del Berguedà. FOTO: SALVADOR VINYES

NOVEMBRE 2022

Acte de reconeixement a M. Dolors Santandreu i Soler i presentació de la tesi doctoral "La vila de Berga a l'edat mitjana. La família dels Berga"m coeditada per l'Ajuntament de Berga i l'ÀRB i que va presentar el seu amic, Joaquim Garrigosa Massana, historiador, musicòleg i company de la carrera d'Història. L'acte organitzat per l'Ajuntament de Berga, l'Àmbit de Recerques del Berguedà i la família de la historiadora, va tenir lloc el divendres 4 de novembre al Teatre Patronat que es va omplir d'amics i amigues, i d'emocions i agraïments a la seva persona i a tota la feina que va fer per

Berga i al Berguedà. L'acte, conduït pel periodista de Televisió del Berguedà, Èric Calderer, va comptar amb la intervenció de la Berguedana de Folklore Total i es va tancar amb un vídeo en què una colla de persones, Antònia Parera, Xavi Rossinyol, Montse Gorchs, Emília Rodríguez, Toni Puig, Mn. Ramon Viladés, Josep Maria Salat, Anna E. Puig i Joan Guitart van compartir anècdotes sobre la historiadora berguedana, o on i Jaume Capdevila "KAP" també hi va col·laborar amb una caricatura de la Dolors. FOTO: ANNA EMÍLIA PUIG RODRÍGUEZ

De la mà de diferents membres de l'entitat, l'ÀRB ha participat en dos dels congressos que han tingut lloc aquest novembre: el **XIII Congrés de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana** que va tenir lloc a La Jonquera, a la seu del Museu Memorial de l'Exili amb el tema "Exilis a l'època contemporània (segles XIX i XX)" (5 i 6 de novembre de 2022).

Aquest any en fa dos-cents de la Regència d'Urgell i l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell, el Centre d'Estudis d'Avià, els Arxius Comarcals de l'Alt Urgell i del Berguedà i el Centre Associat de la UNED de la Seu d'Urgell han organitzat el **congrés "Absolutismes i liberalismes al segle XIX. 200 anys de la Regència d'Urgell"** que va tenir lloc els dies 12 i 13 de novembre a La Seu d'Urgell.

A la sala Pompeu Fabra del col·legi d'enginyer Industrials de Catalunya no hi cabia ningú més el dimecres 30 de novembre per acompanyar als guardonats dels **premis BONAPALTA 2022**. Entre els premiats **Josep Noguera i Canal**, que va rebre el Premi Estudis - Fundació Caixa d'Enginyers per la seva tesi doctoral convertida en llibre per l'Àmbit de Recerques del Berguedà: *Industrialització i Caciquisme al Berguedà 1868-1907*.

El premi, que porta el nom de la fàbrica Bonaplata (1832-1835) que fou la primera indústria tèxtil moguda per la força del vapor a l'estat espanyol, té una trajectòria de trenta anys. Reconeix l'aportació al coneixement d'un paisatge industrial o d'un lloc productiu concret, l'estudi de la vida i les activitats laborals i socials de tots els estaments socials d'una empresa o d'empreses d'un determinat territori, la història econòmica o l'estudi d'una innovació creada o implantada al nostre país.

A les fotografies: Josep Noguera rebent el diploma dels Premis Bonaplata, amb els premiats d'altres categories i amb Josep Alabern. FOTO: JORDI PUNTAS

Continuen l'interès per el llibre **Les Fargues del Berguedà** de Roser Comas i Josep Sánchez. El dia 13 de novembre es va presentar a Guardiola de Berguedà en un acte organitzat per Torre de Guaita. El 14 de novembre es va presentar a l'Arxiu Nacional de Catalunya en un acte organitzat per la Societat Catalana de Genealogia i el 10 de desembre s'ha agendat una presentació a Bagà. FOTO: JUAN JOSÉ CORTÉS

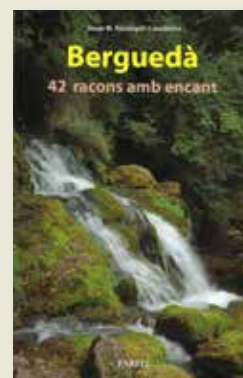
L'ENHORABONA!

Publicacions de companys de l'ÀRB

El divendres 19 de novembre, la sala d'actes del Casal Cívic de Berga es va omplir per assistir a la presentació del llibre de **Josep Noguera i Canal**, *El capità de la Guàrdia Civil Miquel Ferrer Melià. Entre el deure i el poble*, publicat per Rafael Dalmau, Editor. Un treball que mereix atenció per què és una magnífica aportació al coneixement no tants sols d'un personatge excepcional, sinó també d'una institució, la Guardia Civil, difícil d'historiar, i encara més en un període històric tant complex com el que li va tocar viure. FOTO:CARLA CORTÉS

A **Anna Murià, viure, escriure**, Quirze Grifell recupera unes llargues converses amb l'escriptora i dona forma a un document amb un elevat valor testimonial. Amb les seves paraules, construeix un retrat biogràfic que permet conèixer «les tres vides d'Anna Murià»: a Barcelona abans i durant la guerra; amb Agustí Bartra a l'exili i de nou a Catalunya i en absència de la seva parella. Una clàssica moderna indiscutible del segle XX que desperta l'interès de la crítica i que ha omplert les presentacions al Pati Llimona (Barcelona) i a la casa modernista Alegre de Sagrera (Terrassa), amb Sam Abrams i Àngels Cloa, d'aquest magnífic llibre. Quirze Grifell que el 1992 ja va publicar *Anna Murià, àlbum de records*.

L'enhorabona també al **Josep Maria Rosinyol**, caminair incansable que comparteix l'experiència de caminar en llibres, aquest cop amb el títol *Berguedà. 42 racons amb encant*. Un llibre més d'una col·lecció -*El Berguedà. Itineraris de descoberta, Rutes amb cotxe i a peu*- que ha fet de la nostra comarca un referent a partir d'itineraris i rutes perfectament documentats.

